

Evaluace Informační a propagační strategie PRV a činnosti Celostátní sítě pro venkov

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA - manažerské shrnutí

Datum: listopad 2023

EVROPSKÁ UNIE

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Evropa investuje do venkovských oblastí

Program rozvoje venkova

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

NAVIGA
ADVISORY & EVALUATION

Zpracovatel:

Naviga Advisory and Evaluation s.r.o.

Křížíkova 70b, 612 00 Brno

IČ: 25342282

Zadavatel:

Ministerstvo zemědělství

Těšnov 65/17, 110 00, Praha – Nové Město

IČ: 00020478

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

NAVIGA
ADVISORY & EVALUATION

Seznam používaných zkratk

CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
ČR	Česká republika
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EO	Evaluační otázka
EU	Evropská unie
JČK	Jihočeský kraj
JMK	Jihomoravský kraj
KHK	Královéhradecký kraj
KVK	Karlovarský kraj
LBK	Liberecký kraj
MSK	Moravskoslezský kraj
MZe	Ministerstvo zemědělství
OLK	Olomoucký kraj
ORP	Obce s rozšířenou působností
PAK	Pardubický kraj
PLK	Plzeňský kraj
PO	Prioritní osa
PR	Public relations
RO	Regionální odbor (SZIF)
SČK	Středočeský kraj
SP SZP	Strategický plán Společné zemědělské politiky
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
VYS	Kraj Vysočina
ÚLK	Ústecký kraj
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
ZLK	Zlínský kraj

1 Úvod

Tato zpráva je závěrečným výstupem zakázky s názvem „*Evaluace Informační a propagační strategie Programu rozvoje venkova a činnosti Celostátní sítě pro venkov*“ (dále již jen jako evaluace). Předmětem této evaluace je vyhodnocení realizace Informační a propagační strategie PRV a zároveň vyhodnocení výsledků působení Celostátní sítě pro venkov (dále též CSV či Síť). Analýza se zaměřuje na kvalitativní (věcné hodnocení) uvedených témat. Navazuje tak na převážně kvantitativní (výkonové) hodnocení, které je obsaženo v průběžném Hodnocení Programu rozvoje venkova, např. v jeho zatím poslední Průběžné podzimní hodnotící zprávě 2023. Kromě vyhodnocení dosavadní realizace přináší evaluace také doporučení do budoucna, ve vztahu k programovacímu období 2023–2027, v němž je implementován Strategický plán Společné zemědělské politiky (SP SZP).

Zadavatelem evaluace je Ministerstvo zemědělství (dále též MZe). Zpracovatelem evaluace je NAVIGA Advisory and Evaluation s. r. o.

2 Manažerské shrnutí

Zcela klíčovým nástrojem Informační a propagační strategie Programu rozvoje venkova byla (a i v následujících letech zůstává) Celostátní síť pro venkov. Přes ní se realizuje dominantní část informačních a propagačních aktivit.

Lze proto říci, že Informační a propagační strategie PRV bude úspěšná jen tehdy, pokud bude jako úspěšná hodnocena i činnost Celostátní sítě pro venkov. Překvapivé ale je, že Síť znala jen asi třetina oslovených aktérů, což není mnoho.

Prostřednictvím evaluace bylo možné získat zpětnou vazbu ze strany celé řady aktérů, kteří mají co říci k rozvoji venkova a zemědělství. Patří mezi ně partneři Celostátní sítě pro venkov, žadatelé o podporu přes Program rozvoje venkova, subjekty podnikající v zemědělství, lesnictví a potravinářství, či účastníci aktivit, které spolupořádá Ministerstvo zemědělství či Celostátní síť pro venkov.

Obecně lze hovořit o tom, že fungování CSV – a tedy i výsledky Informační a propagační strategie PRV jako takové – jsou hodnoceny převážně pozitivně. Celostátní síť pro venkov dle vyjádření oslovených respondentů plní svoji roli sdružující instituce, kde se spolu mohou nad různými tématy setkávat různí aktéři zapojení do rozvoje venkova a zemědělských aktivit. Opakuje se ale důraz na to, aby CSV neustále hledala cesty, jak samu sebe inovovat.

Podstatné je nicméně i zjištění, že se poměrně odlišují očekávání, které od Celostátní sítě pro venkov mají různí aktéři. Od Sítě se čeká aktivní práce se zapojenými partnery, dostatečně viditelná propagace výsledků Programu rozvoje venkova (a nyní navazující Společné zemědělské politiky), ale také monitoring a získávání zpětné vazby k tomu, jak dobře dotační programy fungují a na základě této zpětné vazby nakonec i vytváření dostatečného tlaku na požadovanou změnu.

Od Celostátní sítě pro venkov se tedy očekává poměrně hodně, a je na ní, aby tato očekávání potvrdila nebo naopak jasně uvedla, že toto její role není. K tomu jí může pomoci zejména jasnější stanovení očekávaných výsledků, tzn. jakých konkrétních změn by mělo být při plnění stanovených cílů dosaženo. V současné době je totiž toto nastavení až příliš obecné a obtížně hodnotitelné.

Ze šetření vyplynulo několik dílčích zjištění, která mohou pomoci Celostátní síti pro venkov – a v návaznosti na to i celé Informační a propagační strategii – efektivněji realizovat svoji činnost. Některé z těchto podnětů níže představujeme.

Ve větší míře se doporučuje využívat e-mailovou komunikaci při informování potenciálních zájemců o výzvách a dalších akcích. Někteří respondenti by rádi viděli větší aktivitu na sociálních sítích, z dotazníkového šetření ale nevyplývá, že by o sociální síť byl nějak výrazný zájem.

Co naopak z výsledků vyplynulo, je to, že zejména začínající zemědělci či skupiny, kteří s žádostmi o dotace začínají úplně poprvé, často neví, kam se obrátit a kde najít podstatné informace.

Doporučujeme proto vytvoření portálu právě pro tuto cílovou skupinu obsahující základní informace o tom, co program je, odpověďmi na často kladené otázky a aktivními odkazy na důležité stránky. Naprosto klíčové je přitom klást důraz na vizuální přitažlivost a jednoduchý (nikoliv dotační) jazyk.

Za důležitý nástroj při propagaci výsledků se ukazují exkurze. Je dobré v nich pokračovat, protože vhodně propagují venkov, konkrétní příklady dobré praxe a šíření znalostí. Pořádání exkurzí ale bude mít smysl jen tehdy, pokud se daří zajistit, že exkurzemi projde co nejvíce různých účastníků. Dává smysl proto rozšířit okruh těch, které přímo (tedy jmenovitě) na takové exkurze zvát.

Na velkých akcích, jako jsou konference, je dle oslovených respondentů podstatné klást důraz na účast důležitých osob (ministrů, politiků, náměstků) a posilovat prvek přímé diskuse s těmito aktéry.

V současné době není úplně jasná role CSV vůči mladým osobám do 18 let věku – jde přitom o skupinu, na kterou je v hodnocené, ale i připravované Informační a propagační strategii kladen důraz. Bude tedy potřeba si vztah vůči této cílové skupině vyjasnit.

Při dalším hodnocení výsledků CSV považujeme za důležité reflektovat regionální rozměr činnosti CSV. Má tedy smysl se v této věci inspirovat modelem, který byl v posledním programovém období využit i pro hodnocení činnosti Místních akčních skupin ze strany Ministerstva pro místní rozvoj.

To znamená, že hodnocení výsledků činnosti CSV realizovat na regionální úrovni (tj. na úrovni jednotlivých Regionálních odborů SZIF). Ze strany ministerstva je přitom potřeba definovat seznam minimálních požadavků (seznam povinných otázek k zodpovězení, strukturu zprávy, oslovené aktéry), ale průběh a podobu jednotlivých šetření, stejně jako prezentaci výsledků ponechat na regionálních odborech. Vznikne tak sestava sedmi výzkumů, v nichž je možné reflektovat specifika jednotlivých regionů, ale zároveň umožnit ministerstvu mít relevantní informace o tom, jakých výsledků CSV skutečně dosahuje.